

[Kr. Kristensen.]

og Plant sundhedsraadet nærmere kan fastsætte denne Frist, naar Sygdomsfortegnelsen engang kommer.

Derimod ønsker Udvalgets Flertal § 4, Stk. 4, opretholdt i den oprindelige Form og kan ikke tiltræde Mindretallets Ændringsforslag paa dette Punkt. Flertallet maa stærkt fremhæve, hvor ønskeligt det vil være, at nye Frøavlere orienterer sig paa det krydsningsfarlige Omraade inden for de ca. 200 ha, det vil dreje sig om, og at denne Orientering bør ske, før Frøafgrøden eventuelt lægges ud. Det vilde være saare ønskeligt, om der fra Frøfirmaernes Side blev skabt en Praksis til rettidig Forebyggelse af eventuelle Skader, men vi kan ikke tiltræde Mindretallets Opfattelse, at en saadan Praksis paa nuværende Tidspunkt skal forankres i Lovparagraffer, ja, vi maa endog stærkt fraraade det.

Om Ændringsforslag Nr. 9 skal jeg sige, at Udvalget finder det uformentent med Indrykning i Statstidende og foreslaar, at den Bestemmelse gaar ud:

Ændringsforslag Nr. 10 angaar Erstatningsreglerne ved Sygdomssmitte. Udvalget har ikke fundet de i Lovforslaget foreslaaede Regler tilfredsstillende, og det er tillige umuligt at overse Problemet, saa længe man ikke ved, hvilke Sygdomme det kan komme til at dreje sig om. Derfor foreslaas en Ændring til § 9 gaaende ud paa, at Landbrugsministeren efter Forhandling med De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Husmandsforeninger, Statens Planteavlsudvalg og Plant sundhedsraadet kan fastsætte de nærmere Regler for Erstatningens Beregning.

Ændringsforslag Nr. 11 tager Sigte paa en lempelig Overgang for de i 1947 og før April 1948 udlagte Frøarealer. Vi har fundet det nødvendigt, at dette bliver fastlagt i § 14.

Det er et nyt Omraade, der her lovgives om; det er Landbrugsorganisationerne, der har ønsket nærmere Lovregler paa dette betydningsfulde Felt. I hidtidig Retspraksis har der ikke været fastslaet Erstatningsansvar for Skader, som var forvoldt ved Krydsbefrugtning i Frøavl eller Sygdomssmitte paa Markafgrøder. Det sidste har aldrig ligget for for Domstolene, og det første kun een Gang, og der nægtede Dommen Erstatning ud fra den Opfattelse, at Dyrkning af en Afgrøde ikke overskred den regelmæssige Benyttelse af Jorden, som enhver Nabo maa regne med. Efter Lovforslaget her falder denne Begrundelse bort, og Udvalget er derfor af den Opfattelse,

at Spørgsmaalet om Erstatningsansvar for Skade forvoldt ved Krydsbefrugtning ikke længere kan afvises. Jeg vil gerne fremhæve den Ændring, der herefter formentlig maa ske i vor Retsopfattelse paa dette Punkt. Det er Udvalgets Opfattelse, at vi i dette Lovforslag har fundet en passende mild, men dog tilstrækkelig fast Form for Afgørelse af Tvistigheder paa dette betydningsfulde Omraade.

I øvrigt vil jeg gerne paa Udvalgets Vegne takke den højtærede Landbrugsminister for godt Samarbejde og paa Udvalgets Vegne indstille til Vedtagelse i det høje Ting Lovforslaget og alle Ændringsforslagene undtagen Nr. 8, som jeg anbefaler at stemme imod.

Aage Fogh: Jeg vil bede det høje Ting bemærke, at Ordføreren for Udvalget netop nu stærkt understregede, at i Fremtiden bliver det saadan, at Landmændene kan paadrage sig Erstatningsansvar i Kraft af den Lov, vi nu vedtager. Der indføres altsaa noget nyt. Tidligere kunde Landmændene saa, hvad de vilde, paa deres egen Jord; det kom ikke andre ved. I Fremtiden kan en Landmand paadrage sig et betydeligt Erstatningskrav, hvis han krydsbefrugter andre værdifulde Afgrøder. Jeg maa derfor hævde, at naar vi skal ind paa denne Lovgivning, burde vi, saa vidt det var muligt, følge den Praksis, der allerede har bundfældet sig. Og den Praksis, der har bundfældet sig, hvor det gælder om at undgaa Krydsbefrugtning, er den, at man orienterer sine Naboer, inden man saar. Hvis nogen er i Tvivl om dette, behøver jeg vist kun at referere en Skrivelse, som et af vore store Frøfirmaer netop har sendt ud for faa Maaneder siden; jeg beder om Tilladelse til et Citat. I denne Skrivelse, der er sendt til alle Frøavlere, staar der følgende:

„Under Henvi sning til Kontrakten med Dem om Udlæg af Fodersukkerroefrø i 1948 skal vi meddele, at vi har givet Dem Udlæg af følgende Stamme. . . .

De maa ved Forhandling med Naboerne overbevise Dem om, at der ikke er Krydsningsfare for ovennævnte Stamme, ved at der ikke inden for en Afstand af 800 Meter fra det Sted, hvor Avlen placeres, forekommer Frøavl af anden Fodersukkerroestamme eller af Barres, Sukkerroe, Rødbede og Bladbete (se Kontraktens Bagside).

Vi gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at der i Rigsdagen er fremsat Forslag til Lov om Voldgift i Tvistigheder angaaende Krydsbefrugtning i Frøavl, og